

Министерство на земеделието и храните

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 11/2016)

София, 16 март 2016 г.

Съдържание

1	Външна търговия с основни земеделски култури.....	3
1.1	Зърнени и маслодайни култури.....	3
1.2	Плодове и зеленчуци	4
2	Цени	4
2.1	Зърнени и маслодайни култури.....	5
2.2	Плодове и зеленчуци	6

Забележка: Материалът включва оперативни данни относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища, които нямат статистически характер.

1 Външна търговия с основни земеделски култури

1.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица (пазарна година, стартираща през м. юли)

През последната седмица през Пристанище Варна¹ не е реализиран експорт на пшеница, ечемик и рапица. Общото количество пшеница, преминало през порта от 01.07.2015 г. до 13.03.2016 г., е с 41,4% повече спрямо същия период на предходната пазарна година, възлизайки на 1 391,9 хил. тона. В същото време, износът на ечемик и рапица се осъществява с по-бавни темпове от миналогодишния, като до момента са изнесени съответно с 29% и 44% по-малко количества.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	01.07.2014 – 13.03.2015	01.07.2015 – 13.03.2016	Изменение
пшеница	984 386	1 391 910	41,4%
ечемик	182 882	129 819	-29,0%
рапица	157 515	88 335	-43,9%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

От началото на настоящата маркетингова година досега „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1, отчита експорт на едва 6 хил. тона пшеница и 3,2 хил. тона ечемик. През терминала все още не е реализиран износ на рапица.

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед (пазарна година, стартираща през м. септември)

През периода 7 – 13.03.2016 г. на Пристанище Варна са натоварени 35 хил. тона царевица за износ. Така, общото количество царевица, преминало през порта от началото на настоящата 2015/16 маркетингова година до този момент достига 366,4 хил. тона, което е с 64,6% под нивото, отчетено към същия период на миналия сезон. Експортът на слънчоглед през пристанището изостава с 18% на годишна база, като през последната седмица не е реализиран такъв.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	01.09.2014 – 13.03.2015	01.09.2015 – 13.03.2016	Изменение
царевица	1 034 487	366 439	-64,6%
слънчоглед	122 410	100 398	-18,0%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевица и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

През „Пристанище Бургас“ ЕАД засега не е отчетен износ на царевица и слънчоглед.

Вносът на зърнени и маслодайни култури традиционно е ограничен, като от 01.07.2015 г. до 13.03.2016 г. не е осъществяван такъв през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

1.2 Плодове и зеленчуци

Според предварителни данни на НСИ, през 2015 г. вносът на пресни зеленчуци нараства с 18,1% спрямо предходната година, до 232,5 хил. тона, а този на пресни плодове - с 8,1%, до 275,3 хил. тона.

Най-голям принос за ръста на общия внос на пресни зеленчуци има увеличението на доставките на домати, картофи и сладки пиперки с между 12,8% и 31,7%. Сред основните зеленчуци, намаление на вноса спрямо 2014 г. се отчита при лука – с 4%.

При пресните плодове водещ остава вносът на видове, които не се произвеждат в страната, като цитрусови плодове и банани. Чувствително увеличение на годишна база се наблюдава при вноса на дини, пъпеши, ябълки, круши и праскови – с между 10,7% и 36,8%, а този на вишни и малини нараства няколкократно. Същевременно, вносът на грозде, кайсии, череши и ягоди намалява с между 5% и 45,8%.

Внос и износ на пресни плодове и зеленчуци през 2015 г., сравнено с 2014 г., тона

Поток	Продукти	2014	2015	Изменение
Внос	пресни зеленчуци	196 928	232 483	18,1%
	пресни плодове	254 577	275 257	8,1%
Износ	пресни зеленчуци	27 478	19 807	-27,9%
	пресни плодове	36 336	46 545	28,1%

Източник: данни на НСИ (предварителни данни за 2015 г.), обработени от МЗХ

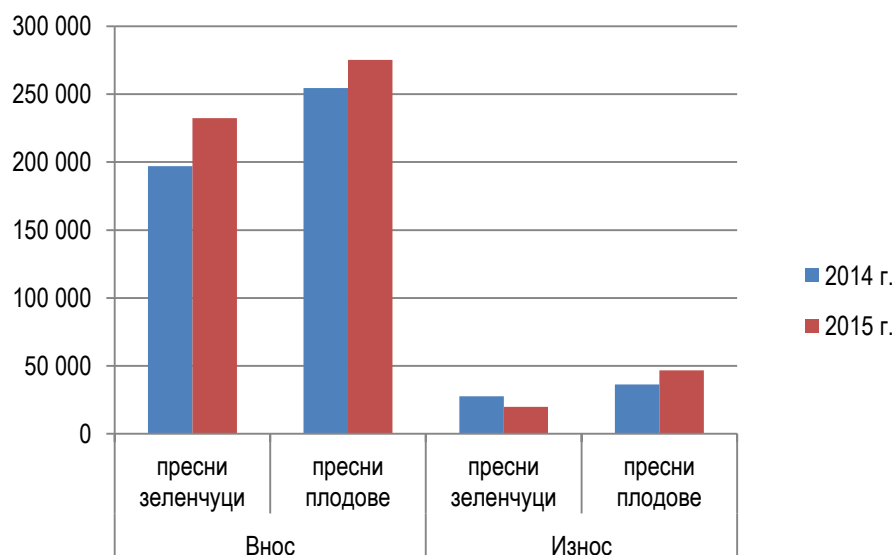
Бележка: „пресни зеленчуци“ включва търговията по тарифни кодове от 07010000 до 07099990, а „пресни плодове“ – търговията по тарифни кодове от 08010000 до 08109075.

През 2015 г. износът на пресни зеленчуци възлиза на 19,8 хил. тона, а този на пресни плодове – на 46,5 хил. тона, съответно с 27,9% по-малко и с 28,1% повече спрямо предходната година.

Сред основните зеленчуци, значително намаление се отчита при износа на лук (с 90,7%), картофи (с 52,3%) и зеле (43,6%). От друга страна, експортът на домати нараства с 30,4%, а този на моркови – близо седем пъти.

Увеличението на общия износ на пресни плодове се дължи основно на регистрирания ръст на износа на цитрусови плодове и банани, представляващ реекспорт. Сред произвежданите в страната плодове, съществено увеличение се наблюдава при износа на дини и пъпеши - с 39,5% и череши - с 44,7%, а значителен спад – при този на ягоди, праскови, кайсии и ябълки, в рамките на 38,3 - 83,9%.

Внос и износ на пресни плодове и зеленчуци, тона

2 Цени

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 09.03.2016 г. се наблюдават незначителни разнопосочни изменения на средните изкупни цени на основните зърнени и маслодайни култури на седмична база, в границите от -0,4% (хлебна и фуражна пшеница и царевица) до +0,2% (слънчоглед).

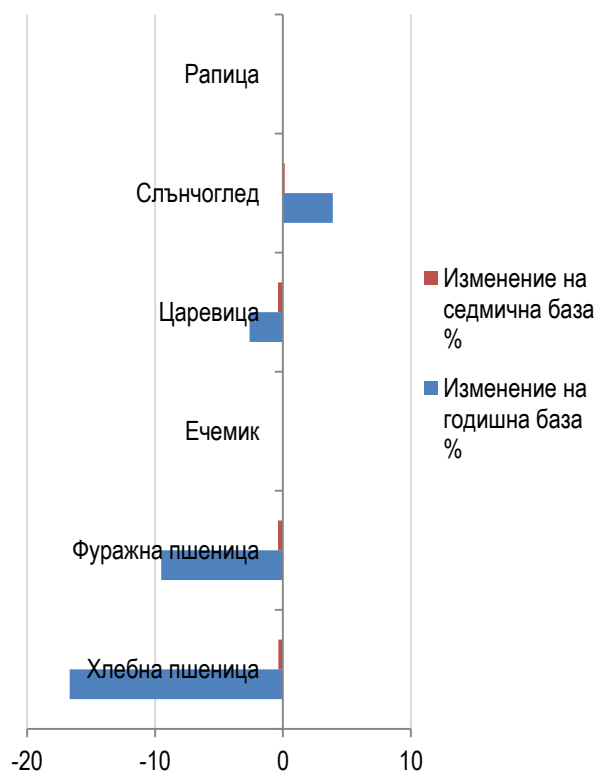
Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 09.03.2016 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2015 г., лв./тон без ДДС

	11.03.2015	02.03.2016	09.03.2016	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	330	276	275	-16,7	-0,4
Фуражна пшеница	284	258	257	-9,5	-0,4
Ечемик	*	*	*	-	-
Царевица	268	262	261	-2,6	-0,4
Слънчоглед	640	664	665	3,9	0,2
Рапица	*	*	*	-	-

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХ

Сравнявайки със същия период на 2015 г., при изкупните цени на царевица, фуражна и хлебна пшеница се отчита понижение с между 2,6% и 16,7%. Същевременно, средната изкупна цена на слънчогледа се повишава с 3,9%.

**Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към
09.03.2016 г.**

2.2 Плодове и зеленчуци

Към 11.03.2016 г. средните цени на едро на картофи и ябълки на тържищата в страната са съответно с 13,2% и 18% над отчетените по същото време на 2015 г., докато тази на вносните домати намалява значително - с 39,9%.

**Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 11.03.2016 г., сравнено с
предходната седмица и със същия период на 2015 г., лв./кг**

	13.03.2015	04.03.2016	11.03.2016	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,53	*	0,60	13,2	-
домати (внос)	2,08	*	1,25	-39,9	-
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
дини	*	*	*	-	-
пъпеш	*	*	*	-	-
череш	*	*	*	-	-
ябълки	0,89	*	1,05	18,0	-
праскови	*	*	*	-	-
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХ

В настоящия анализ не е включено седмично сравнение на цените на основни плодове и зеленчуци, поради липса на данни от Държавната комисия по стоковите борси и тържищата за цените към 04.03.2016 г.

**Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци
към 11.03.2016 г.**

